

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

A. MECANICĂ

Model

a gravitației constantă, $g = 10 \text{ m/s}^2$.

I. Îrjați a răspunsurile la 1-5- ős itemek helyes válaszának betűjelét

(15 puncte)

1. A csúszó súrlódás szabályai értelmében, a csúszó súrlódási erő, amely egy felület és a rajta elmozduló test között hat, függ:

- a. a test és a felület érintkező részének nagyságától a
- b. az érintkező felületek megmunkálási fokától
- c. a testre ható húzóerő nagyságától
- d. a test sebességének nagyságától

(3p)

2. A munka és az időintervallum hányadosaként kifejezett fizikai mennyiség mértékegysége S.I. -ben:

- a. J
- b. kg
- c. W
- d. N

(3p)

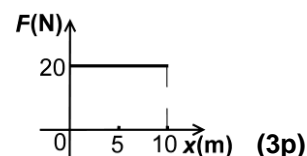
3. Annak az $m = 100 \text{ g}$ tömegű testnek a helyzeti energiája, amely $h = 2 \text{ m}$ magasan található a talaj felszínétől (ami a vonatkoztatási szintet jelenti), egyenlő:

- a. 2 J
- b. 20 J
- c. 200 J
- d. 2000 J

(3p)

4. A mellékelt grafikon egy testre ható erőt ábrázol, az x helykoordináta függvényében. Az erő iránya és irányítása megegyezik az x tengely irányával és irányításával. Az F erő, 10 m-en végzett mechanikai munkája:

- a. 20 J
- b. 50 J
- c. 100 J
- d. 200 J

5. A tankönyvbeli jelöléseknek megfelelően Hooke törvényének képlete:

- a. $\frac{F}{S_0} = \frac{\ell_0}{E \cdot \Delta \ell}$
- b. $\frac{F}{S_0} = E \cdot \Delta \ell \cdot \ell_0$
- c. $\frac{F}{S_0} = \frac{E \cdot \Delta \ell}{\ell_0}$
- d. $\frac{F}{S_0} = \frac{E \cdot \ell_0}{\Delta \ell}$

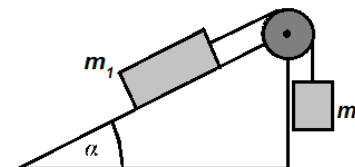
(3p)

II. Oldjátok meg az alábbi feladatot:

(15 pont)

Egy $m_1 = 4 \text{ kg}$ tömegű test egy $\alpha = 30^\circ$ -os szögű lejtőn nyugszik, az ábrán látható módon. Az m_1 tömegű test, egy nyújthatatlan szál valamint egy súrlódás és tehetetlenség nélküli csiga segítségével, egy m_2 tömegű testtel van összekötve. A lejtő és az

m_1 tömegű test közötti súrlódási együttható $\mu = 0,29 \left(\cong \frac{1}{2\sqrt{3}} \right)$.

a. Ábrázoljátok az m_2 tömegű testre ható erőket.

b. Mekkora kell lennie az m_2 test tömegének, ahhoz, hogy állandó sebességgel ereszkedjen lefele?

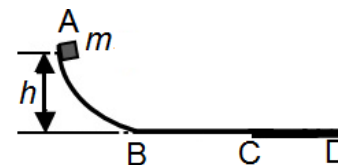
c. Az m_2 tömegű testet eloldozzák. Határozzátok meg a szabadon maradt m_1 tömegű test gyorsulását

d. A c pont feltételei mellett határozzátok meg az m_1 test által $\Delta t = 2 \text{ s}$ alatt megtett utat, a nyugalomból való indulás pillanatától kezdődően, feltételezve, hogy a lejtő elég hosszú.

III. Oldjátok meg az alábbi feladatot:

(15 pont)

Egy $m = 0,2 \text{ kg}$ tömegű test szabadon csúszik, a vízszintes BD felülettől $h = 0,45 \text{ m}$ magasan található, A pontból indulva, az ábrán látható módon. Az AB és BC felületeken a súrlódás elhanyagolható, a BC szakasz hossza $d_1 = 3 \text{ m}$. A C ponthoz érve, a test átcsúszik a $d_2 = 1 \text{ m}$ hosszúságú CD szakaszra. Ezen a szakaszon a test és a talaj közötti súrlódási együttható, $\mu = 0,4$. Határozzátok meg:

a. a test gravitaációs helyzeti energiáját az A pontban

b. a test súlya által végzett mechanikai munkát az A és C pontok között

c. a BC szakaszon való áthaladás időintervallumát

d. a test sebességét, amikor a D ponton halad át

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E, d)

FIZICĂ

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ

Model

Az Avogadro féle szám értéke $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, az ideális gázállandó $R = 8,31 \frac{\text{J}}{\text{mol} \cdot \text{K}}$. Az ideális gáz

állapothatározói között, az alábbi összefüggés áll fenn: $p \cdot V = \nu RT$.

I. Írjátok a válaszlapra az 1-5-ös ítemek helyes válaszának betűjelét (15 pont)

1. Egy adott mennyiségű ideális gáz olyan átalakuláson megy át, amelynek során nyomása állandó marad, térfogata pedig nő. Ezen átalakulás során:

- a. a gáz által végzett mechanikai munka nulla lesz
- b. a gáz hőmérséklete növekszik
- c. a gáz nem cserél hőt a környezetével
- d. a gáz sűrűsége állandó marad

(3p)

2. A fizikatankegyetemen a jelöléseknek megfelelően, egy anyag fajhőjének képlete:

- a. $c = \frac{Q}{\Delta T}$
- b. $c = \frac{Q}{\nu \cdot \Delta T}$
- c. $c = \frac{Q}{m \cdot \Delta T}$
- d. $c = \frac{Q}{R \cdot \Delta T}$

(3p)

3. A fizikatankegyetemen a jelöléseknek és mértékegységeknek megfelelően a $p \cdot \Delta V$ szorzat által kifejezett fizikai mennyiség SI-beli mértékegysége:

- a. mol
- b. J
- c. K
- d. kg

(3p)

4. Egy üveggömb $\nu = 5 \text{ mol}$ ideális gázt tartalmaz. Az üveggömbben levő molekulák száma:

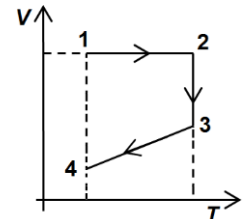
- a. $3,01 \cdot 10^{24}$
- b. $1,2 \cdot 10^{24}$
- c. $3,01 \cdot 10^{23}$
- d. $1,2 \cdot 10^{23}$

(3p)

5. Egy ideálisnak tekinthető, adott mennyiségű gáz az 1–2–3–4-el jelölt folyamatokon megy át, az ábrán látható, $V-T$ koordinátákban ábrázolt módon.

A legkisebb a térfogattal rendelkező állapot:

- a. 1
- b. 2
- c. 3
- d. 4

(3p)

II. Oldjátok meg az alábbi feladatot:

(15 pont)

Egy mól mennyiségű hélium gáz ($\mu = 4 \text{ g/mol}$) egy $V = 8,31 \text{ dm}^3$ térfogatú merev falú edényben található.

A gáz hőmérsékletét $\Delta T = 300 \text{ K}$ fokkal emelve, nyomása kétszeresére nő. Melegítés után a gázból 0,5 mól elhasználnak, oly módon, hogy a hőmérséklet végig állandó marad.

Határozzátok meg:

- a. a gáz kezdeti hőmérsékletét
- b. a gáz sűrűségét a kezdeti állapotban
- c. az elhasznált gáz tömegét
- d. az edényben maradt gáz végső nyomását

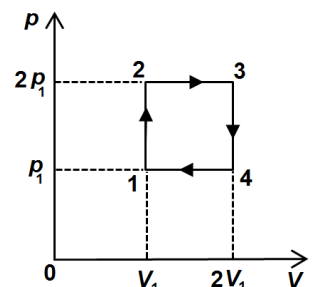
III. Oldjátok meg az alábbi feladatot:

(15 pont)

Egy $\nu = 0,24 \left(\cong \frac{2}{8,31} \right) \text{ mol}$ mennyiségű, egyatomos ideális gáz ($C_V = 1,5R$) az

ábrán látható, $p-V$ koordinátákban ábrázolt körfolyamatot végzi. A gáz kezdeti hőmérséklete $T_1 = 250 \text{ K}$.

- a. Határozzátok meg a gáz hőmérsékletét a 2-es állapotban.
- b. Számítsátok ki azt a mechanikai munkát, amelyet a gáz a 2-3 folyamat alatt végez
- c. Határozzátok meg a gáz által leadott hőt a 3-4 folyamat során
- d. Ábrázoljátok a körfolyamatot $V-T$ koordinátákban

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E, d)

FIZICĂ

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

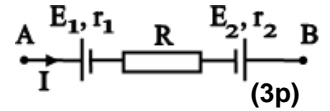
C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU

Model

(15 puncte)

I. Îrjătok a válaszlapra az 1-5-ös itemek helyes válaszának betűjelét

1. Egy áramkört szakasz A B pontja között $U = 18\text{ V}$ a feszültség, az áram irányát pedig az ábrán feltüntetett irány mutatja. Ha $E_1 = 15\text{ V}$, $E_2 = 6\text{ V}$, $r_1 = r_2 = 1\ \Omega$ și $I = 1\text{ A}$, az R ellenállás

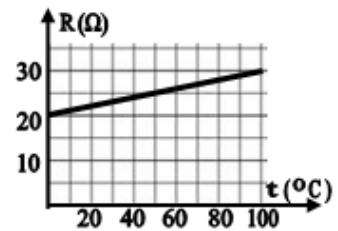
értéke:

- a. $3\ \Omega$ b. $5\ \Omega$ c. $7\ \Omega$ d. $9\ \Omega$

2. Az a fizikai mennyiség, melynek mértékegységét a $\text{W} \cdot \text{m} \cdot \text{A}^{-2}$ szorzat adja

- a. elektromos energia   b. elektromos feszültség
c. elektromos ellenállás   d. fajlagos ellenállás (elektromos rezisztivitás) (3p)

3. Egy hengeres vezeték elektromos ellenállásának hőmérséklettől való függését a melléklet ábra mutatja. A hőtágulásból adódó méretváltozások elhanyagolhatóak. Annak az anyagnak a hőtágulási együtthatója, amelyből a vezeték készült:

a. $0,005\ \text{K}^{-1}$

b. $0,002\ \text{K}^{-1}$

c. $0,0015\ \text{K}^{-1}$

d. $0,0005\ \text{K}^{-1}$

(3p)

4. Egy r belső ellenállású generátor egy olyan R ellenállású fogyasztót üzemeltet, amelyet két azonos vezetékkel csatoltak a generátorhoz. Az egyik vezeték ellenállása R_f .

Az energiaátadás hatásfoka ebben az esetben:

- a. $\frac{R}{R_f + r + 2R}$ b. $\frac{R}{2R_f + r}$ c. $\frac{2R_f}{2R_f + r + R}$ d. $\frac{R}{2R_f + r + R}$ (3p)

5. Egy egyszerű áramkörben a megegyezés szerinti áramirány:

- a. a külső áramkörben „-” saroktól a „+” felé,
b. a belső áramkörben „-” saroktól a „+” felé
c. a belső áramkörben „+” saroktól a „-” felé
d. megegyezik az elektronok haladási irányával

(3p)

II. Oldjátok meg az alábbi feladatot:

(15 puncte)

Egy C fogyasztó, két azonos, R számértékű, párhuzamosan kapcsolt ellenállásból épül fel. A fogyasztót sorosan kapcsoljuk egy másik fogyasztóval melynek ellenállása $R_1 = 2R$. Az így kialakított áramkör sarkaira U feszültséget kötnek. A C fogyasztóra $U_c = 17,5\text{ V}$ feszültség jut, és $R + R_1 = 75,0\ \Omega$.

- a. Határozzátok meg az áramkör eredő ellenállását
b. Számítsátok ki az U feszültség értékét
c. Határozzátok meg a C fogyasztó egyik ellenállásán áthaladó áramerősség értékét
d. Az R_1 ellenállású fogyasztót egy olyan vezeték alkotja, amelynek keresztmetszete $S = 1,0\ \text{mm}^2$. A vezeték anyagának fajlagos ellenállása pedig $\rho = 5,0 \cdot 10^{-6}\ \Omega \cdot \text{m}$. Számítsátok ki a vezeték hosszát.

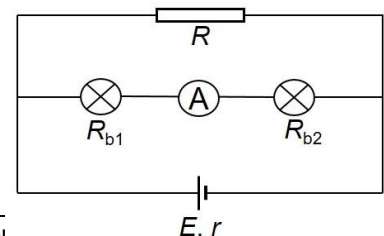
III. Oldjátok meg az alábbi feladatot:

(15 puncte)

Az ábrán látható áramkörben a generátor elektromotoros feszültsége $E = 11\text{ V}$, belső ellenállása $r = 1,5\ \Omega$, a két izzó ellenállása pedig $R_{b1} = 3,0\ \Omega$ és $R_{b2} = 5,0\ \Omega$. Az ideális ampermérő által mutatott áramerősség $I_A = 1,0\text{ A}$, és az izzók a névleges paramétereken működnek.

Határozzátok meg:

- a. az R_{b1} ; ellenállású izzó névleges teljesítményét
b. a két izzó által $\Delta t = 1\text{ perc}$ alatt elfogyasztott elektromos energiát
c. a generátor belső ellenállása által felvett teljesítményt
d. az R . ellenállás teljesítményét

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E, d)

FIZICĂ

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

D. OPTICĂ

Model

A feny légürestérbeli sebessége $c = 3 \cdot 10^8$ m/s, Planck állandó $h = 6,6 \cdot 10^{-34}$ J · s.

I. Írjátok a válaszlapra az 1-5-ös itemek helyes válaszának betűjelét

(15 puncte)

1 A fizikatankönyvbeli jelöléseknek és mértékegységeknek megfelelően, a $h \cdot \nu \cdot c^{-1}$ szorzat S.I.-beli mértékegysége felírható mint:

- a. $J \cdot s \cdot m^{-1}$ b. $J \cdot s^2 \cdot m^{-1}$ c. $J \cdot s^{-1} \cdot m$ d. $J \cdot s \cdot m$ **(3p)**

2. Egy valós tárgy síktükör által alkotott képe, minden esetben:

- a. valódi, egyenes állású, b. látszólagos, egyenes állású, c. valódi, nagyított, d. látszólagos, kicsinyített, **(3p)**

3. Két, $C_1 = 2m^{-1}$, és $C_2 = 4m^{-1}$, törőképeségű lencse centrált optikai rendszert képez, oly módon, hogy bármely, az optikai főtengellyel párhuzamosan belépő fénysugár, kilépéskor is párhuzamos marad az optikai főtengellyel. A lencsék közötti távolság ebben az esetben:

- a. 75 cm   b. 60 cm   c. 40 cm   d. 20 cm   **(3p)**

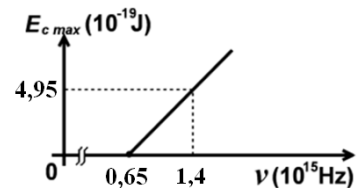
4. Egy optikai rendszer két illesztett lencséből áll. Az első lencse fókusz távolsága f_1 , a második törőképesége C_2 . A rendszer C törőképeségének képlete :

- a. $C = f_1 + C_2$ b. $C = f_1 + \frac{1}{C_2}$ c. $C = \frac{1}{f_1} + C_2$ d. $C = \frac{C_2}{f_1}$ **(3p)**

5. A fotoelektronok maximális mozgási energiájának a beeső sugárzás frekvenciájától való függését, a mellékelt grafikonon ábrázolja.

Ennek megfelelően az elektronok kilépési munkája, megközelítőleg:

- a. $0,7 \cdot 10^{-19}$ J
b. $4,3 \cdot 10^{-19}$ J
c. $4,9 \cdot 10^{-19}$ J
d. $9,2 \cdot 10^{-19}$ J

(3p)

II. Oldjátok meg az alábbi feladatot:

(15 puncte)

Egy fényes, lineáris tárgy az optikai főtengelyre merőlegesen helyezkedik el az $f = 16,0$ cm fókusz távolságú vékonylencsétől $0,80$ m távolságra. A kép a lencse mögötti ernyőn keletkezik.

- a. Ábrázoljátok a képalakotást
b. Határozzátok meg a lencse törőképeségét
c. Számítsátok ki a keletkezett kép és a lencse optikai középpontja közötti távolságot
d. Számítsátok ki a lineáris nagyítást és tisztázzátok, hogy a keletkezett kép, reális, vagy látszólagos, egyenesállású vagy fordított, kicsinyített vagy nagyított.

III. Oldjátok meg az alábbi feladatot:

(15 puncte)

Egy téglatest alakú $h = 17,3$ cm magasságú, $n = \sqrt{2}$ törésmutatójú, átlátszó folyadékkal töltött edény alján egy síktükör található. Egy levegőből érkező fénysugár $i = 45^\circ$ beesési szögben éri el a határfelületet és belép a folyadékba. A tükrön való visszaverődés után, a határfelületen áthaladva a folyadékból a levegőbe lép ki. A levegő törésmutatója $n_0 = 1$.

- a. Határozzátok meg a feny folyadékbeli terjedési sebességét.
b. Ábrázoljátok a fénysugár levegő és folyadékbeli teljes útját.
c. Számítsátok ki a fénysugár folyadékba lépésekor keletkező törési szöget.
d. Határozzátok meg a fénysugár, folyadékba való belépési és kilépési pontja közötti távolságot.